

Valtuustoaloite Metsä-Lapin maanselän erämaa-alueiden yhtenäistämiseksi ja statuksettomien luonnonmetsien suojelemiseksi

Kvalt 18.11.2024 § 114
601/11.04.00/2024

Valtuuston puheenjohtaja Aki Nevalainen jätti Vasemmistoliiton, Vihreiden ja SDP:n valtuustoryhmien puolesta seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite Metsä-Lapin maanselän erämaa-alueiden yhtenäistämiseksi ja statuksettomien luonnonmetsien suojelemiseksi

Kunnanhallitus on kokouksessaan 28.5.2024 käsitellyt § 181 Metsä-Lapin maanselän luonto, kulttuuri, pääosat ja lakistatusta käsittelevän perusselvitys viranomaistahoille, paliskunnille ja ympäristöjärjestöille.

Metsä-Lapin maanselällä tarkoitetaan aluetta, joka sijoittuu Puljun ja Hammastunturin erämaa-alueille ja niiden väliin jääviin osiin. Alue on Fennoskandian päävedenjakaja, se on noin 110km pitkä ja 10-30 km leveä eli 2086km² yhteneväinen vyöhyke boreaalista luonnonmetsää ja aapasoita. Alue jakautuu Kittilän, Enontekiön, Inarin ja Sodankylän kuntien alueille. Isommassa kuvassa tämä alue yhdessä Itä-Lapin ja Pohjois-Ruotsin vanhojen metsien kanssa muodostaa Fennoskandian hevosenkengän muotoiseen kaaren.

Tällä hetkellä Metsä-Lapin maanselän alueelta erämaa-alueiksi on luettu erämaalain nojalla Puljun ja Hammastunturin erämaa-alueet. Näiden laissa tunnustettujen erämaa-alueiden väliin jäävällä alueella on yksittäisiä soiden suojelualueita sekä poroelinkeinon sekä ympäristöjärjestöjen aikaansaamia dialogialueita. Kuitenkin yli kolmannes koko alueesta on ilman statusta ja lain edessä se luokitellaan talousmetsäksi.

Erityisen, luonnontilaisen vedenjakaja-alueen säilyvyyden kannalta on ongelmallista, että huolimatta yhtenäisestä topografiasta ja kasvimaantieteellisestä alueestaan se ei ole statukseltaan eli lain edessä yhtenäinen ja että yli kolmannes siitä kuuluu Metsähallituksen monikäyttö- eli talousmetsiin. Erämaa- alueiden nykyiset rajat tai kansallispuiston rajaus ei suojele tätä yhteneväistä hyvin säilynyttä kaistaletta kokonaisuudessaan. Suomi on EU:n biodiversiteettistrategiassa sitoutunut suojelemaan vanhat ja luonnontilaiset metsänsä.

Metsä-Lapin maanselän merkitys kulttuurisesti on merkittävä; se on luontaiselinkeinollinen ja saamelainen kulttuurimaisema. Poroelinkeinolle Metsä-Lapin maanselän seutu on erittäin tärkeä mm. Kyrön ja Kuivasalmen paliskunnille, siellä sijaitsee palkisten pohjoiset talvilaidunalueet ja luppolaitumet. Alueella on merkitystä myös virkistykselle; metsästys- ja erästelypaikkana Metsä-Lapin maanselällä tavoittaa vielä erämaan rauhan muilta kulkijoilta. Alueella on myös olemassa oleva ja verrattain tiheä autiotupaverkosto.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Kittilän kunta käynnistää tarvittavat selvitykset ja toimenpiteet Ympäristöministeriön Metsä-Lapin maanselän alueen luonnontilaisten alueiden yhtenäistämiseksi ja statuksettomien luonnonmetsien suojelemiseksi. Tavoite on, että statuksettomat alueet liitetään olemassa oleviin erämaa-alueisiin tai koko alueesta perustetaan uusi Maanselän erämaa-alue tai suojelemattomille alueille perustetaan jokin muu suojelualue perusselvityksen seikkoihin viitaten. Mikäli

*perusselvitys ei ole riittävän kattava, on käynnistettävä luontotyyppien inventointi alueella. Näiden toimenpiteiden tarkoitus on turvata alueen monipuolinen ja koskematon luonto kaikkine luontotyypeineen ja varmistaa se tarjoamat mahdollisuudet luontaiselinkeinoille ja virkistyskäyttöön tulevaisuudessakin.
Liitteeksi aloitteeseen liitetään viitattu perusselvitys.”*

Päätös

Puheenjohtaja Aki Nevalainen totesi, että aloite liitetään pöytäkirjaan ja lähetetään valmisteltavaksi kunnanhallitukselle.